

NÁVOD K POUŽITÍ

ROCKY MOUNTAIN

Návod k použití pro majitele jízdných kol Rocky Mountain

Tento návod obsahuje důležité bezpečnostní pokyny a základní informace o provozu a údržbě jízdních kol značky Rocky Mountain. Před první vyjíždkou si tento návod pozorně prostudujte a dobře jej uschovejte pro případné další použití.

Při nákupu jízdního kola vybírají zákazníci ze široké nabídky značek a modelů. Jízdní kola Rocky Mountain jsou tu od toho, aby vám umožnily zažít takové pocity, které jste při jízdě na kole dosud nezažili. Od chvíle, kdy opustíte obchod s novým kolem po boku, stáváte se členem široké komunity Rocky Mountain. Naše společnost totiž klade důraz nejen na prvotřídní kvalitu, ale také na špičkový servis a zákaznickou podporu.

S dalšími dotazy se prosím obraťte na autorizované prodejce značky Rocky Mountain nebo navštivte webové stránky www.bikes.com.

Užijte si jízdu

Tým Rocky Mountain

OBSAH

1. O NÁVODU	1
A. Proč byste si měli návod přečíst	3
B. Když už nic nezabírá, aneb na čtení návodu není nikdy pozdě	3
C. Poznámka pro rodiče	3
2. JAK SE ČEMU ŘÍKÁ	4
3. JAKÉ KOLO VLASTNÍTE	4
4. VÝBĚR VELIKOSTI KOLA A ZÁSADY BEZPEČNÉ JÍZDY	
A. Správná velikost	5
B. Bezpečnostní vybavení	7
C. Kontrola technického stavu jízdního kola	8
5. BEZPEČNÁ A ZODPOVĚDNÁ JÍZDA	
A. Základní informace	9
B. Pravidla jízdy na silnici	9
C. Pravidla jízdy v terénu	10
D. Co dělat a nedělat ve sjezdu	11
E. Jízda za mokra	11
F. Jízda v noci	12
6. JAK TO FUNGUJE	
A. Rychloupínací osa předního a zadního kola	12
B. Rychloupínací objímka sedlovky	14
C. Brzdy	15
D. Změna převodu	16
E. Nášlapné pedály	17
F. Pedala brez zaponk («stopna pedala»)	18
G. Pláště a duše	18
H. Systémy odpružení	19
7. SERVIS A ÚDRŽBA	20
8. CO DĚLAT V PŘÍPADĚ TECHNICKÝCH PROBLÉMŮ	22
9. ÚPRAVY KOLA A DOPORUČENÉ VYBAVENÍ	23
10. AUTORIZOVANÝ PRODEJCE	25
11. ZÁRUČNÍ PODMÍNKY	25

1. O NÁVODU

A. Proč byste si měli návod přečíst

Informace uvedené v tomto návodu mají přispět nejen k tomu, aby vám kolo dobře a dlouho sloužilo, ale také k co největšímu pohodlí, bezpečnosti a radosti z jízdy.

Jeho smyslem je poskytnout vám veškeré informace o kole, jeho technických parametrech a funkcích. Díky těmto znalostem budete jezdit bezpečně a každou vyjíždku si užijete na maximum.

Po přečtení návodu budete přesně vědět, jak využít funkce svého kola na maximum ještě předtím, než na něm poprvé skutečně vyjedete.

⚠ UPOZORNĚNÍ: Jízda na kole může být velmi nebezpečná, a to i za naprosto ideálních podmínek. Riziko úrazu výrazně snižuje správná údržba kola, za kterou jste jako vlastníci jízdního kola přímo zodpovědní. V návodu často upozorňujeme (POZOR, UPOZORNĚNÍ) na rizika spojená s nedostatečnou údržbou či prohlídkou kola. Nedostatečná údržba může vést ke ztrátě kontroly nad řízením a následnému pádu. Protože jakýkoli pád může vést k vážnému zranění či dokonce smrti, výrazy „zranění a smrt“ nepoukujeme v textu pokaždé, když se o možnosti pádu zmíníme.

B. Když už nic nezabírá, aneb na čtení návodu není nikdy pozdě

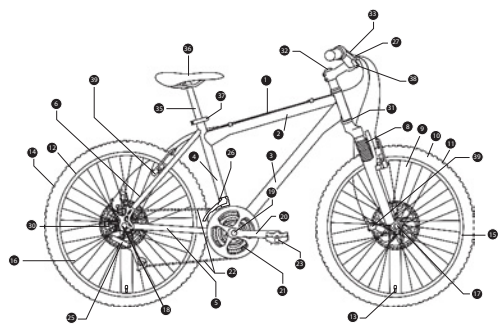
I když na kole možná jezdíte po celý svůj život, pamatujte, že na změnu zažitých návyků a zvyků není nikdy příliš pozdě. Technologie výroby kol se každým dnem dramaticky vyvíjí, což má výrazný vliv nejen na to, jak kolo funguje a jak se s ním zachází, ale také na jízdní pohodlí a bezpečnost jezdce.

C. Poznámka pro rodiče

Pády a jiné nehody se bohužel nevyhýbají ani dětem. Mějte proto na paměti, že jakožto rodič nebo zákonný zástupce dítěte nesete plnou zodpovědnost za bezpečnost nezletilého dítěte, jakož i za aktivity, kterým se věnuje. Vaší povinností je mimo jiné zajistit, aby kolo, na kterém dítě jezdí, bylo v odpovídajícím technickém stavu - to znamená řádně jej udržovat tak, aby bylo vyhovující pro bezpečnou jízdu. Zároveň je nutné, abyste vy i vaše dítě znali zásady bezpečné jízdy a dodržovali nejen pravidla bezpečnosti silničního provozu, ale také se při jízdě na kole řídili zdravým rozumem a jezdili vždy maximálně zodpovědně. Jakožto rodič byste si měl tento návod přečíst ještě dříve, než s vaším dítětem vyrazíte na první společnou vyjíždku.

Zajistěte, aby vaše dítě vždy jezdilo v cyklistické helmě, která splňuje příslušné normy (viz kapitola 4. B.).

2. JAK SE ČEMU ŘÍKÁ

1. rám	10. plášť	19. středová osa	31. hlavové složení
2. horní rámová trubka	11. vzorek	20. klika	32. představec
3. spodní rámová trubka	12. boční stěna pláště	21. převodníky	33. řídítka
4. sedlová trubka	13. ventilek	22. řetěz	35. sedlovka
5. řetězové vzpěry	14. duše	23. pedál	36. sedlo
6. sedlové vzpěry	15. ráfek	25. přehazovačka	37. sedlová objímka
7. hlavová trubka	16. dráty	26. přesmykač	38. brzdová páka
8. vidlice	17. náboj	27. řadicí páčka	39. brzda
9. zapletené kolo	18. rychloupínací osa	30. volnoběžný unašeč kazety / kazeta	

3. JAKÉ KOLO VLASTNÍTE

Kola značky Rocky Mountain lze obecně rozdělit do tří skupin podle účelu, ke kterému mají sloužit. Konkrétně hovoříme o kolech silničních, kolech horských a kolech krosových. Ačkoliv se naznačené způsoby použití do jisté míry překrývají, obecně platí, že jednotlivé typy jízdních kol jsou navrženy tak, aby podávaly optimální výkon ve specifických podmínkách. Jaký typ kola tedy vlastníte?

Silniční kolo, kterému se také někdy říká kolo závodní, protože jeho konstrukce vychází z kol používaných v silničních závodech a triatlonu, slouží k rychlé sportovní jízdě, výkonostnímu tréninku a závodění na zpevněném povrchu. Je nejlhčí, nejvíce aerodynamická a také výrazně rychlejší. Obvykle se používá k jízdě

na hladkém, zpevněném povrchu a jeho rám je maximálně tuhý, lehký a dobře reaguje na podněty jezdce. Jednotlivé komponenty, především pak zapletená kola, jsou obvykle lehčí než u kol jiných kategorií, protože se nepočítá s tím, že kolo bude vystaveno výrazným nárazům a otřesům. Oblouková řídítka, někdy též vybavená nástavci, jsou ideálně uzpůsobena pro stoupání a sprint a jezdci umožňují zaujmout aerodynamickou jízdní pozici pro dosažení ještě vyšší rychlosti. Úzké ráfky, hladké pláště a duše nahuštěné vyšším tlakem snižují valivý odpor na minimum. Pohled z druhé strany: Jízda na silničním kole dokáže být nepohodlná, obzvláště na nekvalitním nerovném povrchu. Rám a ostatní komponenty zpravidla nejsou dimenzovány na to, aby dlouhodobě kompenzovaly otřesy a nárazy, které vznikají při jízdě mimo silnici. Tvar a poloha řídítek nutí jezdce zaujmout polohu, která při běžné rekreační jízdě nemusí být pohodlná. Úzké pláště nejsou vhodné pro jízdu na nerovném sypkém povrchu.

Horské kolo díky vyšší odolnosti a lepší ovladatelnosti umožňuje jízdu v různých typech terénů. Je robustnější,

geometrie rámu je uzpůsobena pro jízdu terénem a umožňuje rychleji a snáz měnit těžiště podle toho, jak v jakých podmínkách se pohybujete. Přední, případně též zadní odpružení pak spolu s širokými plášti účinně pohlcuje vibrace a nárazy, objemné pláště jsou také poznání stabilnější na sypkém či kluzkém povrchu. Větší počet převodů nabízí více alternativ při jízdě v rozličných přírodních podmínkách.

Pohled z druhé strany: Horské kolo je zpravidla těžší než kolo silniční a jeho pláště mají vyšší valivý odpor. Vzpřímená pozice je sice pro mnoho jezdců pohodlnější, zato není příliš aerodynamická. Horské kolo proto není příliš vhodné na dlouhé a rychlé vyjíždky na zpevněném povrchu.

POZNÁMKA: Ačkoliv horská kola vzbuzují dojem, že jsou nezničitelná, není tomu tak. Přestože jsou na první pohled velmi odolná a robustní, při nevhodném či nesprávném způsobu použití může dojít k poškození rámu a dalších komponentů.

Krosové kolo, někdy také kolo trekkingové, lze přirovnat ke švýcarskému armádnímu nožiku. Krosové kolo je ideální volbou pro jezdce bez závodních ambicí, zejména pak pro ty, kteří hledají všestranné jízdní kolo, které se neztratí na silnici, na cyklostezce ani na turistické či polní cestě. Na zpevněném povrchu sice není tak rychlé jako kolo silniční, lze jej však bez problémů použít také pro jízdu v lehkém přírodním terénu. Vhodnou výměnou plášťů, řídítek, řadicích a brzdových pák a dalších komponentů vám prodejce může krosové kolo upravit tak, aby se hodilo spíše k jízdě na silnici, nebo naopak v terénu podle toho, kde jej hodláte využívat.

4. SPRÁVNÁ VELIKOST KOLA A ZÁSADY BEZPEČNÉ JÍZDY

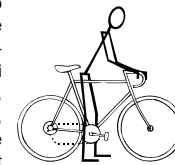
A. Správná velikost

S výběrem velikosti jízdního kola nespěchejte, vše si vyzkoušejte a dobře promyslete. Pokud je kolo příliš velké nebo naopak příliš malé, může být hůře ovladatelné a méně pohodlné.

⚠ POZOR: Jízda na kole nevhodné velikosti může vést ke ztrátě kontroly nad řízením a k následnému pádu. Pokud vám velikost zakoupeného kola z jakéhokoliv důvodu nevyhovuje, obraťte se na svého prodejce a požádejte o výměnu ještě dříve, než na kole začnete jezdit.

Velikost rámu: S výběrem vhodné velikosti rámu vám nejlépe poradí autorizovaný prodejce, a to na základě informací, které mu sami poskytnete. Pokud si kolo nemůžete osobně vyzkoušet, případně pokud vám kolo vybíral někdo jiný, například jako dar, ujistěte se ještě před první jízdou, že vám velikost rámu vyhovuje. Základním měřítkem je v tomto případě výška rámu.

Jde o výšku kola od země po horní trubku rámu. Postavte se nad horní trubku rámu přibližně v polovině vzdálenosti mezi sedlem a představcem, ideálně v třetách či botách, ve kterých budete na kole jezdit. Nyní se několikrát zhroupte v chodidlech. Pokud se rozkrokem dotknete rámu, kolo je na vaši postavu příliš velké. **Na takovém kole v žádném případě nejezděte, a to ani na krátké vyjíždky.** Dokonce i u kola, na kterém neplánujete jezdit v terénu, ale pouze na zpevněném povrchu, by mezera mezi rámem a rozkrokem měla činit přibližně tři až pět centimetrů. Tato mezera by měla činit alespoň osm centimetrů, pokud jezdíte v lehkém terénu, a deset a více centimetrů, pokud se chcete pohybovat v terénu opravdu náročném.

Nastavení sedla: Správné nastavení sedla je pro jízdu z hlediska výkonů i bezpečnosti velice důležité. Prodejce se při nastavení sedla obvykle řídí tím, co vyhovuje většině zákazníků. Pokud vám takové nastavení nevyhovuje, máte hned několik možností, jak nastavení sedla poupravit. Na obrázcích 6 A, B a C vidíte různé typy uchycení sedla. Sedlo je možné seřídit ve třech různých směrech:

1. Nahoru či dolů

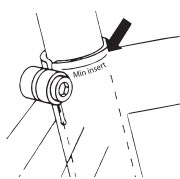
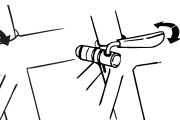
Výška sedla se zpravidla řídí podle délky nohou. Když sedíte v sedle, kliky v tento okamžik směřují kolmo k zemi, měla by být noha, jejíž patou se opíráte o pedál v dolní úvratí, úplně proprnutá.

- usadte se na sedlo
- patu položte na pedál
- pootočte nohama tak, aby kliky směřovaly kolmo k zemi

Pokud není noha opírající se o pedál v dolní úvratí zcela proprnutá nebo se pata pedálu stěží dotýká, je nutné výšku sedla dále upravit. Jestliže musíte vychylovat boky, abyste na pedál v dolní úvratí dosáhli, je sedlo příliš vysoko. Pokud je noha pokrčená v kolenní, je sedlo příliš nízko.

Pro nastavení výšky sedla uvolněte objímku sedlovky (obrázek 7 A a B, viz také kapitola 6. B. - rychloupínák sedlovky) a posuňte sedlovku podle potřeby nahoru či dolů. Objímku sedlovky utáhněte dostatečně pevně, aby se sedlovka samovolně neposouvala. Zkontrolujte, zda je výška sedla vyhovující, tak jak je to popsáno výše.

Sedlovka nesmí být za žádných okolností zasunuta více nebo méně, než určují značky minimální zasunutí a maximální vysunutí („minimum insertion“/„maximum extension“) (obrázek 8).

POZOR: Pokud je sedlovka do rámu zasunuta více nebo méně, než určují značky na ní vyznačené (viz obrázek 8), může dojít ke zlomení sedlovky. To může vést ke ztrátě kontroly nad řízením a následnému pádu.

2. Dopředu či dozadu

Uvolněte zámek sedlovky (viz obrázek 6 A nebo B) a sedlo posuňte podle potřeby dopředu či dozadu. Nejprve vyzkoušejte, jaká poloha sedla vám nejlépe vyhovuje, zda přibližně uprostřed ližin, nebo více vpředu či naopak vzadu. Jakmile dosáhnete polohy, která se vám zdá nejvhodnější, zámek sedlovky opět utáhněte.

3. Sklon sedla

Ačkoliv většině jezdců vyhovuje sedlo v poloze vodorovné, někteří dávají přednost sedlu nakloněnému mírně nahoru či dolů. Chcete-li náklon sedla upravit, uvolněte zámek sedlovky, sedlo podle potřeby nakloňte a poté zámek opět dostatečnou silou utáhněte. Pamatujte na to, že i drobné úpravy polohy sedla mohou mít výrazný vliv na podaný výkon a jízdní pohodlí. I proto se doporučuje upravovat polohu sedla vždy jen v jednom směru a pouze o několik milimetrů či stupňů, dokud nenajdete nastavení, které vám maximálně vyhovuje.

POZOR: Po jakékoli úpravě polohy sedla zkontrolujte, zda jsou zámek a objímka sedlovky pevně utažené. Pokud tomu tak není, může dojít k poškození sedlovky a následnému pádu. Při správném utažení se sedlo nesmí pohybovat v žádném směru. Utažení výše zmíněných spojů pravidelně kontrolujte..

Pokud vám sedlo i přes veškeré změny v nastavení nevyhovuje, je na místě vyměnit jej za jiné. K dostání jsou sedla rozmanitých tvarů, šířek i tvrdostí. Prodejce vám pomůže vybrat takové sedlo, které bude vyhovovat vaší anatomii a stylu jízdy a bude pro vás dostatečně pohodlné.

UPOZORNĚNÍ: Jízda na nevhodném nebo nesprávně nastaveném sedle může vést ke krátkodobému i dlouhodobému poškození nervových zakončení a poruchám prokrvení. Pokud pociťujete bolest či brnění, upravte nastavení sedla, popřípadě také pozici, ve které na kole jezdíte. V případě, že nedojde ke zlepšení,

obraťte se na prodejce a vyberte sedlo, které bude lépe vyhovovat vašim potřebám.

Výška a sklon řídítek: Je-li vaše kolo vybaveno představcem, který je upevněn přímo na sloupek vidlice, může vám výšku řídítek upravit prodejce tak, že umístí distanční podložky zpod představce nad něj nebo naopak. Další možností je pořízení představce s jiným sklonem, popřípadě s jiným sklonem a jinou délkou. V takovém případě se poraďte se svým prodejcem.

Bez odborných znalostí žádné z výše uvedených úprav neprovádějte.

Pokud chcete upravit sklon řídítek nebo nástavců, uvolněte šrouby objímky, nastavte sklon řídítek nebo nástavců do požadované polohy a poté šrouby opět utáhněte tak, aby se řídítka vzhledem k představci nepohybovala.

POZOR: Nesprávné utažení šroubů objímky představce, řídítek nebo nástavců může negativně ovlivnit ovladatelnost vašeho kola. To může vést ke ztrátě kontroly nad řízením a následnému pádu. Pevně nohama přidržuje přední kolo a snažte se silou pohnout řídítka a představcem. Pokud se vám podaří pohnout představcem vůči přednímu kolu, řídítka vůči představci nebo nástavci vůči řídítkům, šrouby neprodlené utáhněte.

Nastavení řadicích a brzdových páček: Řadicí a brzdové páčky jsou nastaveny v pozici, která vyhovuje drtivě většině uživatelů. Pokud vám takové nastavení nevyhovuje, požádejte prodejce, aby vám pozici řadicích a brzdových páček na místě upravil podle vašich požadavků

Polohování brzdových pák: Většina jízdních kol má brzdové páky, jejichž polohu lze dodatečně upravit. Pokud máte malé ruce a nemůžete na páku dosáhnout, prodejce může vzdálenost brzdových pák na požádání upravit podle vašich požadavků.

POZOR: Čím blíže jsou brzdové páky řídítkům, tím důležitější je správné nastavení brzd. Pokud není délka stisku dostatečná pro dosažení maximálního brzdného efektu, může dojít ke ztrátě kontroly nad řízením s riziky vážného zranění či smrti.

B. Bezpečnostní vybavení

POZOR: Ve většině zemí je nutné při jízdě na kole používat zákonem předepsané bezpečnostní vybavení. Zjistěte si, jaké je zákonem předepsané povinné vybavení v zemi, v níž se na kole hodláte pohybovat, a neprodlené si jej opatřete.

Helma: I když zdaleka ne ve všech zemích musí cyklisté jezdit v helmách, které splňují přísné bezpečnostní normy a certifikace, pro svou vlastní bezpečí si jednu takovou co nejdříve poříďte. Jednoznačně doporučit lze přilby, které odpovídají normám a certifikacím ASTM, Snell, CPSC, popřípadě CE a AS/NZS. Všechny cyklistické přilby prodávané v České republice musí bezpodmínečně splnit normu ČSN EN 1078. Nejzávažnější úrazy na kole jsou právě úrazy hlavy. K mnohým z nich by přitom vůbec nemuselo dojít, kdyby se jezdec chránil odpovídající cyklistickou přilbou. Naši prodejci vám nabídnou širokou škálu cyklistických helem a doporučí vám takovou, která bude nejlépe odpovídat vašim potřebám a požadavkům. Upozorňujeme, že při výběru přilby se nelze řídit pouze tím, jak se vám ten který model zamlouvá. Přilba musí především dobře sedět, řemínky musí být správně dotaženy a při použití přilby je nutné vycházet z rad a doporučení výrobce (obrázek 10). Prodejce vám s výběrem vhodné helmy ochotně poradí a pomůže vám ji upravit tak, aby vždy dokonale seděla. V případě jakýchkoli nejasností se podívejte do návodu k použití.

POZOR: Při jízdě na kole vždy noste přilbu, která byla schválena a odpovídá patřičným normám a certifikacím. Přezka pod bradou musí být vždy řádně zapnuta. Více informací najdete v návodu k použití, který obdržíte spolu se zakoupenou přilbou. Pokud helma nespĺňuje normy ASTM, Snell, CPSC, popřípadě CE či AS/NZS, může v případě pádu dojít k vážnému zranění či smrti.

Odrázky: Odrázky jsou důležitou a nedílnou součástí bezpečnostního vybavení jízdního kola. Předpisy týkající se použití odrazek se v různých zemích často velmi výrazně liší. Obecně vhodné je, aby bylo kolo vybaveno přední a zadní odrazkou, jakož i odrazkami na kolech a pedálech. O tom, jak má být kolo správně vybaveno, hovoří příloha č. 13 vyhlášky č. 341/2002 Sb. .

! **UPOZORNĚNÍ:** Pravidelně kontrolujte, zda jsou odrazky v dobrém stavu, zda jsou čisté a nepoškozené a zda na kole dobře drží. Pokud je třeba poškozené odrazky vyměnit, obraťte se na svého prodejce.

! **POZOR:** Z kola žádné odrazky neodstraňujte. Jsou nedílnou součástí bezpečnostního vybavení. Pokud je z kola odstraníte, mohou vás ostatní účastníci silničního provozu hůře vidět, může dojít ke srážce s jiným vozidlem s rizikem vážného zranění či smrti. Odrázky v žádném případě nenahrazují světla. Kolo musí být vybaveno světly za podmínek, které předepisují zákonné úpravy dotčených zemí.

Světla: Pokud na kole jezdíte nad rámem nebo po setmění, vaše kolo musí být bezpodmínečně vybaveno světly. Světla jsou důležitá nejen proto, abyste dobře viděli na cestu a snáze se vyhnuli nebezpečným místům, ale také proto, aby vás viděli ostatní. Z pohledu zákona je cyklista účastníkem silničního provozu stejně jako řidiči ostatních vozidel. Kolo tak musí být vybaveno bílým světlem vpředu a červeným světlem vzadu a za zhoršené viditelnosti musí tato světla svítit či blikat. Vhodné světlo vám doporučí nejbližší prodejce.

! **POZOR:** Odrázky v žádném případě nenahrazují světla. Kolo musí být vybaveno světly dle právních předpisů dané země. Jízda za šera, v noci nebo za zhoršené viditelnosti na kole, které není vybaveno povinným osvětlením a odrazkami, je velice nebezpečná a mohla by vést ke zranění či smrti.

Pedály: (viz také kapitola 6. E. a 6. F.). Kola značky Rocky Mountain jsou vybavena pedály se zdrsňným povrchem. Tento typ pedálů zvyšuje bezpečnost jízdy, obuv po něm méně klouže. S ohledem na styl jízdy a vaše zkušenosti možná upřednostníte pedály,

jejichž povrch takto uzpůsoben není. S výběrem vhodných pedálů vám pomůže nejbližší prodejce a doporučí vhodný typ.

Ochrana očí: Při jízdě na kole, především pak mimo silnici, je vhodné jezdit v ochranných cyklistických brýlích - čirých nebo slunečních. Většina obchodů s koly nabízí také cyklistické brýle a výměnnými skly.

C. Kontrola technického stavu jízdního kola

Před každou jízdou doporučujeme provést krátkou, přibližně minutovou kontrolu technického stavu jízdního kola.

Matky, šrouby a jiné spoje: Nadzvedněte přední kolo o pár centimetrů a nechte jej dopadnout zpět na zem. Snadno tak zjistíte, zda není některá součástka uvolněná. Totéž opakujte s kolem zadním. Poté zběžně prohlédněte celé kolo. Pokud vám připadá, že něco není v pořádku, patřičné spoje dotáhněte. Pokud opravy nechcete nebo nemůžete provádět sami, neváhejte se obrátit na autorizovaného prodejce.

Pláště a kola: Pro kontrolu, zda jsou pláště správně nahuštěné, dejte ruku na sedlo, druhou rukou chytněte řídítka v místě představce, celou svou vahou se opřete do kola a podívejte se, nakolik se pláště zdeformují. Tento stav srovnajte s tím, jak pláště vypadají, když jsou nahuštěné dostatečně, a dle potřeby dohustěte. Dále viz kapitola 6. G. 1., kde jsou uvedeny doporučené hodnoty tlaku v pláštích. Pro kontrolu stavu pláštů pomalu otáčejte kolem a pohledem proveďte, zda pláště nejsou prořiznuté nebo jinak poškozené. Poškozený plášť před jízdou okamžitě vyměňte. Pro kontrolu, zda jsou kola správně vycentrovaná, pomalu otáčejte kolem a pohledem proveďte, jaká je mezera mezi brzdou a ráfkem, případně mezi ráfkem a přední či zadní vidlicí. Pokud se kolo nepohybuje rovnoměrně, nechte jej vycentrovat v cyklistickém servisu.

! **UPOZORNĚNÍ:** Pokud kola nejsou správně vycentrovaná, ráfkové brzdy nemusí fungovat tak, jak mají. Upozorňujeme, že k vycentrování kola je zapotřebí specifických nástrojů a zkušeností. Bez patřičného vybavení a znalostí světe centrování kol specializovanému cyklistickému servisu.

Brzdy: Stiskem brzdové páky zkontrolujte, zda brzdové špalíky doléhají k ráfku, respektive zda brzdové destičky svírají brzdový kotouč. Pokud tomu tak není, brzdy je nutné seřídit. Seřízení je nutné také v případě, kdy je k dosažení maximálního brzdného efektu nutné, aby se brzdové páky dotýkaly nebo téměř dotýkaly řidítek. Na kole nejezděte, dokud nebudou brzdy správně seřízeny. Dále viz kapitola 6.C.1. a 6.C.2.

! **POZOR:** Jízda s nesprávně seřízenými brzdami nebo s opotřebovanými brzdovými špalíky či destičkami je nebezpečná a může vést k vážnému zranění či smrti

Rychloupínáky: Zkontrolujte, zda jsou rychloupínáky na sedlovce a obou kolech řádně utažené. Dále viz kapitoly 6. A. a 6. B.

! **POZOR:** Pokud nejsou rychloupínáky řádně dotaženy, kola se mohou vychylovat z požadovaného směru jízdy a v krajním případě hrozí, že se uvolní z patek rámu či vidlice. Tím by mohlo dojít k poškození kola, v horším případě též k pádu a vážnému zranění či smrti jezdce.

Zarovnaní řidítek a sedla: Zkontrolujte, zda sedlo a představec leží v jedné ose s horní rámovou trubkou, a také to, zda jsou všechny tyto komponenty dostatečně utažené.

Zakončení řidítek: Pokud gripy nedrží pevně na řidítkách nebo nejsou v dobrém stavu, je nutné je vyměnit. Pokud chybí koncovky řidítek či nástavců, co nejdříve je nasadte.

! **POZOR:** Pokud jsou gripy nebo nástavce uvolněné či poškozené, můžete ztratit kontrolu nad řízením a vystavujete se zvýšenému nebezpečí pádu. O řidítka či nástavce bez koncovek se můžete vážně poranit.

Teď je načase nasadit helmu a vydat se na projížďku!

5. BEZPEČNÁ A ZODPOVĚDNÁ JÍZDA

POZNÁMKA: Jako v každém jiném sportu také při jízdě na kole může dojít ke zranění či vzniku škody. Pokud jezdíte na kole, znamená to, že jste si těchto rizik vědomi a počítáte s nimi. Odpovědnost za tato rizika nenosou výrobci ani distributoři kol, ani osoby spravující silnice a stezky, po kterých jezdíte. Je proto velice důležité, abyste znali zásady bezpečné a zodpovědné jízdy a tyto zásady bezpodmínečně dodržovali.

A. Základní informace

1. Před každou jízdou důkladně zkontrolujte technický stav svého kola (viz kapitola 4. C).
2. Vždy jezděte v cyklistické helmě, která splňuje normy ASTM, Snell nebo CPSC, případně normu ČSN EN 1078 (viz obrázek 10).
3. Dejte pozor, abyste během jízdy nezavádili o ostré zuby převodníku, řetěz, pedály nebo kliky. Během jízdy se vyvarujte kontaktu se zapletenými koly a všemi jejich součástmi.
4. Vždy jezděte v botách, které vám padnou a neklooužou z pedálů. Nikdy nejezděte bosí ani v sandálech.
5. Každý cyklista by měl dokonale ovládat řadící a brzdové páčky.
6. Volte oblečení spíše světlých barev, které je dobře vidět na silnici i mimo ni. Pamatujte, že příliš volné oblečení by se při jízdě mohlo zachytit v nejrůznějších částech kola, případně o překážky, kolem kterých na kole projíždíte.

7. Na kole neskákejte. Ano, sice to může být zábava - především pak na kole horském či bikrosovém, pamatujte však, že skákání představuje zvýšenou zátěž, kterou vaše kolo nemusí vydržet.

8. Pozor na rychlost. Vždy jezděte pouze tak rychle, jak to dovolují okolní podmínky a vaše jezdecké schopnosti. Mějte na paměti, že se zvyšující se rychlostí roste zátěž, která na kolo působí, a kolo je stále hůře a hůře ovladatelné.

B. Pravidla jízdy na silnici

1. Je nutné znát a orientovat se v zákonech a nařízeních, která upravují provoz na pozemních komunikacích, jehož jsme my jako cyklisté součástí. Je třeba mít na paměti, že v různých zemích často platí různá pravidla, která práva a povinnosti cyklistů vymezují. Ve většině zemí se cyklista řídí stejnými pravidly silničního provozu jako řidič automobilu nebo motocyklu. Povinnosti cyklisty je tato pravidla znát a dodržovat.

2. Na silnici se pohybujete s dalšími lidmi - řidiči aut, chodci, jinými cyklisty a podobně. Vždy buďte maximálně ohleduplní, respektujte jejich práva a snažte se být tolerantní, pokud ohrozí či omezí ta vaše.

3. Na silnici se pohybujete s dalšími lidmi - řidiči aut, chodci, jinými cyklisty a podobně. Vždy buďte maximálně ohleduplní, respektujte jejich práva a snažte se být tolerantní, pokud ohrozí či omezí ta vaše.

4. Buďte připraveni vyhnout se:

- autům, která náhle zpomalí nebo odbočují, vjedou do silnice nebo pruhu, ve kterém jedete, nebo přijíždějí z vedlejších cest či silnic.
- otevírajícím se dveřím zaparkovaného auta.
- chodcům, kteří vstoupí do vozovky.
- dětem, které si hrají u silnice.
- výmolům, kanálovým mřížím, kolejm, nerovnostem na povrchu vozovky, pracím na silnici a chodníku, předmětům a překážkám na vozovce, kvůli kterým byste museli náhle měnit směr, případně o ně kolem zavazet a ztratit tak kontrolu nad řízením.

- všem ostatním nástrahám, které při jízdě na kole hrozí.

Jezděte vždy na pravé straně vozovky, ve stejném směru jako ostatní účastníci silničního provozu, co nejbližší ke kraji vozovky. Pokud máte možnost, využijte cyklostezku nebo pruh pro cyklisty.

5. Respektujte dopravní značení. Pokud na semaforu svítí červené světlo, nikdy nevjížděte do křižovatky. Na ostatních křižovatkách vždy zpomalte a dobře se rozhlédněte. Nezapomínejte, že sřet s motorovým vozidlem nikdy nemůžete vyhrát. Pokud vás jiný účastník provozu neohládá pusit, i když máte právo přednosti v jízdě, nechte ho jet.

6. Pohybem ruky signalizujte, že se chystáte zahrnout nebo zastavit. Řiďte se při tom místními předpisy.

7. Nikdy nejezděte na kole se sluchátky. Se sluchátky v uších neuslyšíte okolní zvuky a ruchy a hůře se pak soustředíte na to, co se děje kolem vás. Kabely sluchátek se mohou snadno zaplést do pohyblivých se součástí kola, a vy tak snadno můžete ztratit kontrolu nad řízením.

8. Na kole nikoho nevozte, kromě malého dítěte, které je správně usazeno a bezpečně zajištěno v dětské sedačce a má helmu, která odpovídá příslušným normám a certifikacím.

9. Nikdy na kole nevozte nic, co by vám mohlo bránit ve výhledu, snížit vaše schopnosti kolo ovládat nebo se zaplést do pohyblivých se součástí kola.

10. Nikdy se nesnažte zachytit projíždějícího vozidla.

11. Nepouštějte se do kaskadérských kousků, jako jsou skoky, jízda po zadním či předním kole a podobně. Při podobných tricích může dojít k poškození kola, v horším případě též k vážnému zranění či smrti.

12. Nekličkujte mezi ostatními vozidly a nečekejte nečekané pohyby, které by mohly zaskočit ostatní účastníky silničního provozu.

13. Pozorně sledujte cestu před sebou a dávejte přednost v jízdě.

14. Nejezděte na kole pod vlivem alkoholu a drog.

15. Pokud je jen trochu to možné, nejezděte za špatného počasí, za snížené viditelnosti, za šera či za tmy, nebo když jste extrémně unavení. Všechny tyto okolnosti výrazně zvyšují riziko nehody.

C. Pravidla jízdy v terénu

1. Buďte připraveni. Je třeba počítat s tím, že pokud při jízdě mimo silnici dojde k nějakému problému, široko daleko nebude nikdo, kdo by vám pomohl. V kapitole 8 najdete seznam vybavení, které byste při jízdě v terénu měli mít neustále při sobě.

2. V odlehlých oblastech nikdy nejezděte sami. I když jezdíte ve skupině, vždy řekněte ostatním, kam jedete a kdy se vrátíte, pokud se od nich rozhodnete oddělit.

3. Jízda v terénu je nebezpečnější než jízda na zpevněných površích. Nejdříve jezděte v terénech jednodušších, do terénu náročnějších se vydejte, až získáte potřebné zkušenosti a dovednosti.

4. Zjistěte si, jaké jsou místní předpisy regulující jízdu mimo silnici, a nevjížděte do míst, kam nesmíte nebo na kterých nejste vítáni. Bez souhlasu majitele nevjížděte na soukromé pozemky.

5. Na lesní cestě nejste sami. Stejnou cestu používají také chodci, jezdci na koních a další cyklisti. Vždy buďte maximálně ohleduplní, respektujte jejich práva a snažte se být tolerantní, pokud ohrozí či omezí ta vaše.

6. Chodcům a zvířatům dejte vždy přednost. Jezděte tak, abyste ostatní nevylekali či neohrozili, vždy o sobě dejte vědět v dostatečném předstihu. Kolem chodců a zvířat jezděte v dostatečné vzdálenosti tak, abyste měli možnost zareagovat na nečekanou změnu pohybu či chování.

7. V přírodě jezděte na cestách, stezkách a pěšinách k tomu určených. Nepřispívejte ke zvýšené erozi jízdu tam, kde je jízda na kole omezena či zakázána. Snažte se nevyplašit divoká ani hospodářská zvířata a nenarušovat přírodní ekosystémy jízdu v zeleni či ve vodních zdrojích.

8. Zodpovědností každého cyklisty je minimalizovat dopady jízdy na životní prostředí. Navštívená místa zanechte ve stejném stavu, jako když jste na ně přijeli, a vše, co jste si přivezli s sebou, si s sebou také odvezte.

D. Co dělat a nedělat ve sjezdu

Pokud ani ve sjezdu nepolevujete z vysokého tempa, účastníte se sjezdových závodů a podobně, berete na sebe zvýšené riziko zranění, vážného úrazu či smrti. Ve sjezdu můžete dosáhnout stejné rychlosti, jakou vyvine silniční či terénní motocykl, a stejná rizika vám také hrozí. Vždy jezděte v přilbě, která splňuje patřičné normy a která kromě hlavy chrání také váš obličej. Používejte rukavice, které chrání celé prsty, jakož i chrániče ostatních částí těla. Kolo a veškeré vybavení udržujte v perfektním stavu a vše si nechávejte pravidelně kontrolovat v autorizovaném servisu. Pokud se chystáte závodit, vždy se přesvědčte, jaké jsou aktuální podmínky na trati.

⚠ POZOR: Při sjezdu často dochází ke zraněním s těžkými následky. Nepodceňujte proto bezpečnostní vybavení, udržujte kolo v bezchybném technickém stavu a dodržujte veškeré výše uvedené pokyny a rady. Pamatujte, že i s tou nejlepší bezpečnostní výbavou může dojít k vážnému zranění či smrti

Pokud máte odpružené či celoodpružené kolo, důkladně se seznamte, jak se takové kolo ve sjezdu chová. Když brzdíte, přední část kola s odpruženou vidlicí poklesne. Bez dostatečných zkušeností můžete snadno ztratit kontrolu nad řízením, spadnout či se vážně zranit. Naučte se správně zacházet s odpruženými komponenty ještě předtím, než se pustíte do rychlých sjezdů a náročných horských přejezdů.

E. Jízda za mokra

⚠ POZOR: Pokud je silnice mokrá, zhoršuje se její přilnavost pneumatik a prodlužuje brzdnu dráhu. To platí nejen pro vás jako cyklistu, ale také pro všechny ostatní účastníky silničního provozu. Riziko nehody se v takových podmínkách dramaticky zvyšuje. Když je mokro, výrazně se zhoršuje brzdový efekt, pláště nepřilnou k povrchu vozovky zdaleka tak dobře jako za

sucha. V takové situaci je těžší regulovat rychlost a snadno dojde k nehodě. Jezděte proto pomaleji, brzděte plynule a s dostatečným předstihem. Viz také kapitola 6. C.

F. Jízda v noci

V noci je jízda na kole mnohem nebezpečnější než ve dne. Děti by za šera a v noci neměly jezdit nikdy, dospělí pouze tehdy, je-li to vzhledem k okolnostem nezbytně nutné.

⚠ POZOR: Jízda za šera, v noci a za zhoršené viditelnosti bez povinného osvětlení je v rozporu s pravidly silničního provozu, jako taková je velmi nebezpečná a může vést k vážnému zranění či smrti.

I když ve tmě vidíte velmi dobře, je nutné počítat s tím, že ostatní tak dobře vidět nemusí. Je proto velice důležité dodržovat veškeré předpisy týkající se jízdy v noci a za zhoršené viditelnosti obecně. Důsledně dodržujte pravidla silničního provozu i pravidla provozu mimo veřejné komunikace a zároveň se postarejte o to, aby vás bylo co možná nejlépe vidět:

- Zkontrolujte, zda jsou na vašem kole odrazky, zda jsou umístěny na správném místě a dobře drží (viz kapitola 4. B).
- Namontujte na kolo přední bílé a zadní červené světlo.
- Jezděte ve světlém, pokud možno reflexním oblečení. Pořiďte si bezpečnostní doplňky jako například reflexní vestu, pásky na paže a nohy, reflexní prvky na helmu a podobně. Jakýkoli reflexní prvek, který pomůže upoutat pozornost bližícího se řidiče či chodce, se v tomto případě počítá.
- Přesvědčte se, že žádná část vašeho oděvu nebo věcí, které převážíte, nezakrývá odrazky ani světla.

Když jezdíte za šera nebo v noci:

- Jezděte pomalu.
- Vyhněte se místům, kde je silný provoz, místům, která nejsou osvětlena, nebo je na nich nejvyšší povolená rychlost vyšší než 50 km/hod.
- Vyhněte se nebezpečným místům.

- Pokud je to možné, pohybuje se pouze v místech, která dobře znáte.

6. JAK TO FUNGUJE

Pokud si chcete jízdu na kole opravdu užít, jezdit bezpečně a neustále se zlepšovat, je velice důležité vědět, jak takové kolo vlastně funguje. Jelikož na novém kole nemusí vše fungovat tak, jak jste byli dříve zvyklí, jsou následující řádky určené nejen začátečníkům, ale všem cyklistům bez výjimky. Pozorně si tuto kapitolu prostudujte, a pokud si s něčím nebudete vědět rady, neváhejte se obrátit na kteréhokoliv z autorizovaných prodejců značky.

A. Rychloupínací osa předního a zadního kola

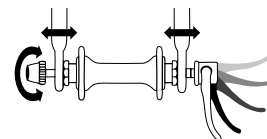
⚠ POZOR: Při jízdě s povolenou osou se může přední či zadní kolo rozkývat, případně se zcela uvolnit. Může tak snadno dojít k poškození kola a vážnému zranění jezdce. Je proto nezbytně důležité, abyste:

1. požádali prodejce, aby vám ukázal, jak bezpečně kolo usadit a vyjmout.
2. věděli, jak pomocí rychloupínací osy kolo bezpečně zajistit.
3. zkontrolovali, že je kolo bezpečně zajištěno pokaždé, když vyrazíte na cestu.

Rychloupínací systém umožňuje snadno uvolnit kolo z rámu či přední vidlice, aniž by k tomu bylo zapotřebí jakéhokoliv nářadí. Tento systém se začal používat již ve třicátých letech dvacátého století, a to jak u běžných kol určených k rekreaci a sportu, tak také u kol závodních. I když rychloupínací osa na první pohled vypadá jako podlouhlý šroub s páčkou na straně jedné a maticí na straně druhé, ve skutečnosti využívá k bezpečnému upevnění kola principu takzvané vačkové hřídele (viz obrázek 11). Jelikož s rychloupínací osou budete přicházet do styku velmi často, musíte zcela nezbytně vědět, jak ji správně a bezpečně používat.

1. Nastavení mechanismu rychloupínání

Náboj kola je v rámu uchycený pomocí vačky rychloupínáku, která tlačí do jedné patky a pomocí osy svírá stavěcí matici na patce druhé. Svěrná síla závisí na stavěcí matici. Pokud stavěcí matici otáčíte ve směru hodinových ručiček a držíte přitom páčku tak, aby se neotáčela, svěrná síla se zvyšuje. Pokud stavěcí matici otáčíte proti směru hodinových ručiček s páčkou zajištěnou tak, aby se neotáčela, svěrná síla se zmenšuje. **Pootočení matice byt' o pouhou polovinu otáčky může představovat rozdíl mezi bezpečným a nedostatečným uchycení kola v patkách rámu či vidlice.**

2. Dodatečné upnutí předního kola

U mnoha kol se k bezpečnému upnutí předního kola používají další prostředky pro případ, že rychloupínák není správně seřízen, řádně seřízený rychloupínák ale nenahradí. Dodatečné upnutí kola zajišťují lité, vyřezávané nebo svařované patky vidlice předního kola.

POZOR: Záměrné poškození dodatečných prostředků upnutí kola může vést k vážnému zranění nebo smrti. Zároveň může jít o porušení záručních podmínek.

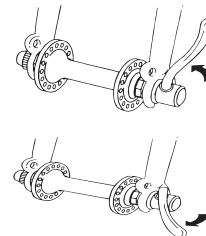
3. Sundání a nasazení kola pomocí rychloupínací osy

a. Sundání předního kola

(1) Pokud je kolo vybaveno ráfkovými brzdami, nejprve rozevřete brzdové čelisti (viz kapitola 6. C.1, obrázky 16 A, B, C a D).

(2) Otočte páčkou rychloupínací osy z pozice CLOSED do pozice OPEN (obrázky 11, 12 a 13).

(3) Zvedněte přední kolo několik centimetrů nad zem, rukou na něj shora poklepejte, abyste jej uvolnili z patek vidlice.

b. Nasazení předního kola

(1) Páčku rychloupínací osy otočte směrem od kola (obrázky 11 a 13) do pozice OPEN.

(2) Vidlici nasměrujte rovně dopředu, usadte kolo mezi nohy vidlice a osu kola vsadte pevně do patek vidlice. Páčka rychloupínací osy by měla vždy být na levé straně kola (obrázky 12 a 13).

(3) Přidržíte pravou rukou páčku rychloupínací osy v pozici OPEN a levou rukou pevně utáhněte stavěcí matici (obrázek 11).

(4) Zatímco kolo silou tlačíte do patek vidlice a snažíte se jej umístit na střed, otočte páčkou rychloupínací osy nahoru a utáhněte ji do pozice CLOSED (obrázky 11 a 12). Páčka by měla být rovnoběžně s vidlicí, zahnutím směrem ke kolu.

⚠ UPOZORNĚNÍ: Pokud lze dotáhnout páčku rychloupínací osy, aniž byste se museli přidržet nohy vidlice, a páčka nezanechá na vaší dlaní otisk, je napětí rychloupínací osy nedostatečné. Uvolněte páčku, otočte stavěcí matici ve směru hodinových ručiček a zkuste to znovu.

(5) Pokud nelze páčku dotáhnout, aby byla rovnoběžná s vidlicí, vraťte ji do pozice OPEN, otočte stavěcí matici proti směru hodinových ručiček zhruba o 90° a zkuste páčku dotáhnout znovu.

(6) Pokud je kolo vybaveno ráfkovými brzdami, seřete brzdové čelisti a otočte kolem, abyste zkontrolovali, zda je vycentrované a jestli je mezi brzdovými čelistmi a kolem dostatečná mezera.

c. Sundání zadního kola

- (1) Na zadní kazetě přeřadte na nejmenší pastorek.
- (2) Pokud je kolo vybaveno ráfkovými brzdami, rozevřete brzdové čelisti (viz kapitola 6.C.1, obrázky 16 A, B, C a D.)

- (3) Pravou rukou odsuňte přehazovačku směrem dozadu.

- (4) Páčkou rychloupínáku otočte do pozice OPEN (obrázky 11 a 13).

- (5) Zvedněte zadní kolo několik centimetrů nad zem. Přehazovačku držte vzadu, zatlačte na kolo směrem dopředu a dolů, dokud se z patek vidlice neuvolní

d. Nasazení zadního kola

- (1) Přeřadte do polohy, ve které je přehazovačka nejdále od středu kola.

- (2) Pravou rukou přehazovačku přitahujte dozadu.

- (3) Páčkou rychloupínací osy otočte do pozice OPEN (viz obrázek 11). Páčka by měla být na protější straně, než je přehazovačka a kazeta.

- (4) Řetěz nasadte na nejmenší pastorek kazety, poté usadte zadní kolo co nejhlouběji do patek rámu (obrázek 14).

- (5) Prsty utáhněte stavěcí maticí, potom otočte páčkou rychloupínací osy tak, aby byla rovnoběžná se sedlovou či řetězovou vzpěrou zadní stavby a zahnutím směřovala ke kolu (obrázek 14).

⚠ UPOZORNĚNÍ: Pokud lze dotáhnout páčku rychloupínací osy, aniž byste se museli přidržet rámu, a páčka nezanechá na vaši dlaní otisk, je napětí rychloupínací osy nedostatečné. Uvolněte páčku, otočte stavěcí maticí ve směru hodinových ručiček a zkuste to znovu.

- (6) Pokud nelze otočit páčkou rychloupínací osy tak, aby byla rovnoběžná se sedlovou či řetězovou vzpěrou zadní stavby, vraťte ji do pozice OPEN, stavěcí maticí otočte proti směru hodinových ručiček zhruba o 90° a znovu ji zkuste utáhnout.

- (7) Pokud je kolo vybaveno ráfkovými brzdami, sevrňte brzdové čelisti a otočte kolem, abyste zkontrolovali, zda je vycentrované a jestli je mezi brzdovými čelistmi a kolem dostatečná mezera.

B. Rychloupínací objímka sedlovky

U mnoha kol je sedlovka zajištěná pomocí rychloupínací objímky, který funguje podobně jako rychloupínací osa kol (viz kapitola 6.A.1). Rychloupínák vypadá jako dlouhý šroub s páčkou na straně jedné a stavěcí maticí na straně druhé a využívá vačky, která pevně zajistí sedlovku (viz obrázky 7 B a 11).

⚠ POZOR: Pokud není sedlovka řádně zajištěna, může se sedlo při jízdě otáčet nebo jinak pohybovat. To může vést k pádu a s ním souvisejícím zraněním. Proto:

1. požádejte prodejce kola, aby vám ukázal, jak správně sedlovku zajistit.
2. naučte se sedlovku správně zajistit pomocí rychloupínáku.
3. než poprvé na kole vyjedete, zkontrolujte, zda je sedlovka správně zajištěna.

Správné nastavení rychloupínáku

Rychloupínákem se stáhne objímka sedlovky, takže sedlovka drží pevně na svém místě. Síla sevření závisí na nastavení stavěcí matice rychloupínáku. Pokud jí točíte ve směru hodinových ručiček, aniž by došlo k otáčení páčky rychloupínáku, svěrací síla roste. Pokud točíte proti směru hodinových ručiček, svěrací síla se snižuje. **Pootočení matice byt' o pouhou polovinu otáčky může představovat rozdíl mezi bezpečným a nedostatečným zajištěním sedlovky.**

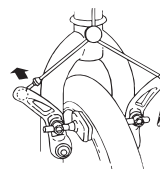
⚠ UPOZORNĚNÍ: Pokud lze dotáhnout páčku rychloupínáku, aniž byste se museli přidržet sedla či sedlovky, a páčka nezanechá na vaši dlaní otisk, je utažení nedostatečné. Uvolněte páčku, otočte stavěcí maticí ve směru hodinových ručiček o 90° a zkuste to znovu.

C. Brzdy

⚠ POZOR: Pokud cyklista náhle nebo příliš důrazně stiskne přední brzdu, může dojít k pádu přepadnutím přes řídítka. Takové pády mohou mít vážné až tragické následky.

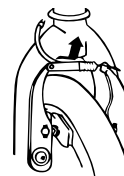
1. Jak brzdy fungují

Z hlediska bezpečnosti jízdy je velice důležité, abyste nad použitím brzd nemuseli přemýšlet a jednali instinktivně. K brzdění dochází díky tření brzdné plochy - obvykle mezi brzdovými čelistmi a ráfkem kola, případně mezi brzdovým kotoučem a brzdovými destičkami. Aby bylo tření co možná nejvyšší, je nutné, aby brzdná plocha zůstala čistá a aby na ní nebyly stopy mazadel, vosku či leštidla. Zároveň je velmi důležité, abyste mohli brzdy, respektive brzdové páky bez problémů ovládat. Pokud tomu tak není, zeptejte se prodejce, jak brzdové páky nastavit či upravit, případně jaký jiný typ brzdových pák zvolit.

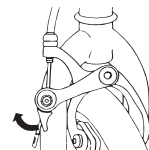
Ráfkové brzdy bývají vybaveny rychloupínacím mechanismem, díky němuž lze snadno uvolnit brzdové čelisti pro případ, že je třeba sundat přední či zadní kolo. Pozor, pokud je rychloupínák brzd uvolněn, brzdy nefungují. Prodejce vám vysvětlí, jakým způsobem rychloupínák brzd na vašem kole funguje (viz obrázky 16 A, B a C) a ukáže, jak s ním správně pracovat. Před každou jízdou je nezbytné nutně zkontrolovat, zda brzdy správně fungují.

Brzdy se používají k regulaci rychlosti, tedy nejen k zastavení, ale i během jízdy samotné. Maximální brzdná síla vzniká těsně před tím, než se kolo zablokuje a dostane se do smyku. Jakmile se tak stane, přicházíte o veškerou kontrolu nad brzděním i řízením. Naučte se proto zpomalit a zastavit postupně, aby k zablokování kola nedošlo. Jde o techniku takzvaného postupného brzdění, kdy namísto prudkého stisku brzdové páčky, pozvolna zvyšujete brzdnu sílu. Pokud máte pocit, že kolo by se mohlo zablokovat, stisk páky lehce uvolněte, aby se kolo mohlo otáčet. Je velmi důležité získat cit a uvědomit si, jak velkého stisku je třeba k tomu, abyste z dané rychlosti a na daném povrchu zastavili či zpomalili na vámi požadovanou rychlost. Vše si vyzkoušejte ještě předtím, než se vydáte na první výjezdu.

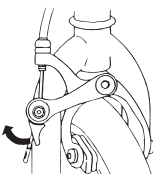

⚠ POZOR: Některé brzdy, například brzdy lineární (obrázek 16.B) či kotoučové, jsou vysoce účinné. Dobře si vyzkoušejte, jak takové brzdy fungují, a používejte je s nejvyšší opatrností. Pokud zabrzdíte příliš prudce nebo nenadále, může dojít k zablokování kola a pádu.

Když brzdit - ať u jedné nebo oběma brzdami, kolo začíná zpomalovat, ale vaše tělo se nadále pohybuje původní rychlostí. Dojde k přenesení váhy na přední kolo, což u méně zkušených cyklistů může vyústit ve ztrátu kontroly nad kolem, v krajním případě k přepadnutí přes řídítka. U kola, které je zatíženo větší silou, dojde k zablokování pouze tehdy, pokud vyvinete dostatečný brzdny moment. Méně zatížené kolo se zablokuje snáze, více zatížené kolo o poznání hůře. Při brzdění je proto velice důležité snažit se přenést váhu do zadní části kola a zároveň brzdit méně na kole zadním a naopak více na kole předním. Tento postup platí především tam, kde dochází k rychlému a nenadálému přesunu váhy na přední kolo, typicky v prudkých sjezdech a podobně.

Pro co možná nejvyšší efektivitu brzdění je nutné naučit se pracovat s těžištěm tak, abyste byli schopni operativně přenášet váhu mezi přední a zadní kolo. Trénujte v místech, kde není silný provoz a kde nehrozí žádná rizika ani nečekané situace.

Pokud jedete na mokřem, sypkém či jinak nestabilním povrchu, přilnavost pláště se snižuje, kolo hůře zatáčí a brzdi a pláště se mohou zablkovat i při slabším stisku brzdových pák. V takových podmínkách proto jezděte pomaleji a se zvýšenou opatrností.

2. Nastavení brzd

Pokud některá z brzdových pák na vašem kole neprojde kontrolou technického stavu (viz kapitola 4.C), můžete ji opravit tím, že otočíte stavěcí šroub brzdového lanka proti směru hodinových ručiček (obrázky 17 A a B). Pak utáhněte co nejvíce pojistnou matici stavěcího šroubu ve směru hodinových ručiček. Pokud páka ani potom nevyhovuje, je potřeba vyměnit ji za novou.

D. Změna převodu

1. Proč tolik převodů

Když se pedály naučíte točit rovnoměrně, budete se pohybovat ve vyšších otáčkách s menším odporem, děláte to nejlepší svou fyzickou kondici i celkovou výdrž. Pokud se naopak snažíte šlapat co největší silou s co možná nejvyšším odporem, přínos pro fyzickou kondici není příliš vysoký. Kola jsou vybavena tolika převody zejména proto, abyste během jízdy mohli snáze udržet optimální kadenci. S ohledem na fyzickou kondici, jezdecké zkušenosti a podmínky na trati je optimální kadenec mezi šedesáti a devadesáti otáčkami za minutu.

2. Mechanismus řazení

Mechanismus řazení se skládá z následujících komponentů:

- přehazovačka
- přesmykač
- kazeta
- řetěz
- řadicí páčka či páčky
- řadicí lanko či lanka
- jeden, dva nebo tři převodníky

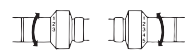
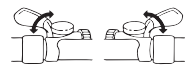
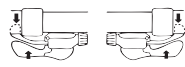
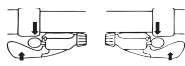

pozn. Počet možných převodů je násobkem počtu pastorků zadní kazety a počtu převodníků (např. 1x12=12, 2x11=22, 3x10=30 atp.).

a. Řazení

Existuje mnoho typů řadicích páček, které vyhovují různým požadavkům na funkci, vzhled i cenu. Výrobce volí vždy ty nejhodnější páčky k danému typu kola a jeho předpokládanému způsobu použití. Několik ukázek vidíte na obrázcích 18 A, B, C a D. Než budete pokračovat ve čtení, zjistěte, kterým typem řazení je vaše kolo vybaveno.

Termíny, které s řazením souvisejí, bývají tradičně poněkud zmatečné. Pořadit znamená přehadit na vyšší pastorek kazety, na kterém je šlapání do pedálu lehčí. Zařadit vyšší rychlost naopak znamená přehadit na nižší pastorek kazety, který umožňuje jet rychleji s nutností opírat se do pedálů vyšší silou. Matoucí může být zejména skutečnost, že změna převodů na přesmykači probíhá naopak než na přehazovačce (viz níže uvedené instrukce týkající se Řazení na přehazovačce a Řazení na přesmykači). Pokud tedy chcete, aby se vám při jízdě do kopce lépe šlapalo, můžete přehadit přesmykačem na menší převodník,

anebo přehazovačkou na větší pastorek. Abychom to zjednodušili, zapamatujte si, že když řetěz posouváte blíže ke středu kola, podřazujete a šlapání je lehčí. Posunutí řetězu dále od středu kola, tedy zařazení vyšší rychlosti, vám naopak umožní jet rychleji s vynaložením větší síly.

Při řazení rychlosti se řetěz musí pohybovat směrem dopředu. Přehadit rychlost tedy není možné, pokud pedály točíte dozadu nebo s nimi netočíte vůbec.

! UPOZORNĚNÍ: Neměňte polohu řadicí páčky, pokud pedály otáčíte dozadu. Stejně tak neotáčejte pedály dozadu hned poté, co jste polohu páčky změnili. Řetěz by se mohl zaseknout a mohlo by dojít k vážnému poškození kola.

! POZOR: Pokud je řadicí mechanismus špatně seřízený, nepřehazujte na krajní pastorky kazety. Řetěz by se mohl zaseknout, mohlo by dojít k vážnému poškození kola, případně ke ztrátě kontroly nad kolem a pádu.

1) Řazení na přehazovačce

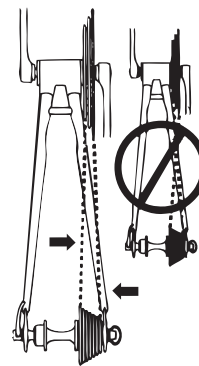
Přehazovačkou ovládáte řadicí páčkou umístěnou na řídítkách vpravo. Přehazovačkou posouváte řetěz na zadní kazetě z jednoho pastorku na druhý. Přehazením na menší pastorky zvyšujete rychlost. Čím vyšší rychlost máte zařazenou, tím vyšší úsilí musíte při šlapání vynaložit. Přehazením na větší pastorky rychlost snižujete a při šlapání se méně namáháte. Když řetěz posouváte z menších pastorků na větší, podřazujete. Posouváním řetězu z větších pastorků na menší přehazujete na vyšší rychlost. Aby se řetěz mohl přesunout z jednoho pastorku na druhý, musí se řetěz pohybovat směrem dopředu.

2) Řazení na přesmykači

Přesmykač ovládáte řadicími páčkou na levé straně řídítek. Řetěz se posouvá z větších převodníků na menší a naopak. Přehazením na menší převodník podřazujete a šlape se vám snáz. Na vyšší rychlost přehadíte posunutím řetězu na větší převodník a na šlapání budete muset vynaložit více úsilí.

a. Který převod zvolit

Kombinace největšího pastorku a nejmenšího převodníku (obrázek 19) je vhodná pro stoupání do prudkých kopců. Kombinace nejmenšího pastorku a největšího převodníku (obrázek 19) je naopak vhodná pro rychlou jízdu po rovině či z kopce. Řazení si nejprve dobře osahajte a vyzkoušejte, jak se vám jezdí při různých kombinacích převodů. Trénujte v místech, kde není silný provoz a kde nehrozí žádná rizika ani nečekané situace. Jakkmile se seznámíte se základy, brzy sami poznáte, jaký převod je pro danou situaci nejvhodnější.

E. Klipsny a řemínky

Klipsny s řemínky se používají k tomu, aby noha cyklisty správně držela na pedálu. Záprstí je díky klipsně umístěno nad osou pedálu, což umožňuje při šlapání vynaložit maximální energii. Řemínek utažený přes nárt nohy umožňuje zvýšit intenzitu šlapání při celém otočení pedálu. Klipsny i řemínky lze používat s jakýmkoli typem obuvi, nicméně jejich účinek se zvyšuje, pokud se používají s botami k tomu určenými. Prodejce vám vysvětlí, jak klipsny a řemínky fungují.

! POZOR: Vsunutí nohy do pedálu s klipsnami a řemínky i jejich vysunutí si vyžaduje jistou dovednost, kterou získáte teprve cvikem. Než si tento úkon zautomatizujete, je nutné se na něj soustředit, což může rozptýlit pozornost jezdce a zapříčinit pád z kola. Nacvičte si používání klipsen a řemínků na bezpečných místech, kde není velký provoz. Řemínky neutahujte, dokud si nenačvičíte jak je používat, a nechte je povolené také v hustém provozu.

F. Nášlapné pedály

Nášlapné pedály používají cyklisté nejen k tomu, aby noha na pedálu dobře držela, ale také pro dosažení co nejvyšší účinnosti šlapání. Fungují podobně jako lyžařské vázání - zarážka neboli kufr, který je připevněný k podrážce trety, se jednoduše navracne do zámků na těle pedálu. S nášlapnými pedály je třeba používat cyklistické tretry, které odpovídají zvolené značce a typu pedálu. Většina nášlapných dovolují nastavit sílu nutnou pro nášlapnutí a uvolnění tretry z pedálu. Prodejce vám vysvětlí, jak tuto úpravu provést.

POZOR: Nášlapné pedály se používají se speciální obuví, jejímž účelem je spolehlivě upevnit nohu na pedálu. Nášlapnutí boty do pedálu a její uvolnění vyžaduje nácvik. Než si tento úkon zautomatizujete, je nutné se na něj soustředit. Používání nášlapných pedálů si navčíte na místech s menším provozem a dodržujte veškeré instrukce stran nastavení a používání pedálů, které jste při jejich nákupu od prodejce obdrželi.

G. Pláště a duše

1. Pláště

Na trhu je k dispozici široká škála cyklistických pláštů - od pláštů určených k běžnému ježdění až po ty, které jsou vhodné do velmi specifických terénů či klimatických podmínek. Kolo, které jste si zakoupili, je vybaveno pláští, které výrobce zvolil s ohledem na typ kola a účel, ke kterému jej budete používat. Jakmile se s kolem seznámíte a získáte více zkušeností, možná zjistíte, že byste potřebovali jiný typ pláště. V takovém případě se obraťte na prodejce, který vám s výběrem vhodného pláště poradí.

Rozměr, maximální doporučený tlak, jakož i další informace týkající se použití pláštů, jsou vyznačené na boční stěně pláště (viz obrázek 20). Nejdůležitějším z těchto údajů je **hodnota maximálního tlaku**.

POZOR: Nikdy nehuštěte pneumatiku více, než uvádí hodnota na boční stěně pláště. Překročením maximálního tlaku může dojít k prasknutí pláště, poškození kola a případnému zranění jezdce či přihlížejících osob.

Kolo nejlépe nahustíte pomocí cyklistické hustilky. S výběrem vhodného typu vám pomůže prodejce.

UPOZORNĚNÍ: Kompresory na benzínových pumpách přivádí naráz velké množství vzduchu a velmi rychle zvýší tlak v duších. Abyste se vyhnuli přehustění kola a případnému poškození duše, pláště či ráfku, **dávkuje vzduch přerušovaně v krátkých intervalech**.

Údaje na boční straně pláště uvádějí buď tlak maximální (maximum pressure), nebo doporučený rozsah tlaku (pressure range). Chování pláště v různých terénech a za různého počasí do značné míry závisí na tom, jakým tlakem je kolo nahuštěno.

Pokud pláště nahustíte na maximální doporučený tlak, budou mít znatelně nižší valivý odpor. Jízda bude velmi rychlá, ale nepřilší pohodlná. Takto nahuštěné pláště se hodí především pro jízdu na tvrdém a hladkém povrchu.

Huštěním na hodnoty při spodní hranici doporučeného tlaku získají pláště na přilnavosti při současném navýšení valivého odporu. Takto nahuštěné se hodí především pro jízdu v terénu, na uježděný i neupevněný povrch.

Pokud jsou pláště vašeho kola nahuštěné na příliš nízké hodnoty, především pak s ohledem na vaši hmotnost a podmínky, ve kterých se pohybujete, může dojít k proražení duše.

Zeptejte se prodejce, jakou hodnotu tlaku doporučuje s ohledem na styl jízdy, kterému se hodláte věnovat nejčastěji, a požádejte jej, ať vám kola nahustí. Pamatujte, že u některých kol je potřeba dohustit duše každý týden či jednou za čtrnáct dní.

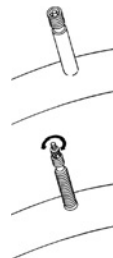
UPOZORNĚNÍ: Manometry na kompresorech benzínových pump nemusi být zcela přesné, a proto se na ně nelze stoprocentně spolehat. Vždy používejte kvalitní tlakoměr s ciferníkem.

Pláště určené pro náročnější použití mívají takzvaný směrový vzorek. Směrový plášť je na boční stěně označen šipkou, která naznačuje správný směr otáčení. Pokud máte kolo s tímto typem vzorku, ujistěte se, že jsou pláště nasazeny tak, aby se

otáčely ve správném směru. Jen tak docílíte toho, že vaše pláště budou mít výrobcem zamýšlené jízdní vlastnosti.

2. Duše a ventilk

Ventil pneumatike omogoča, da zrak vstopi v Ventilek omogočuje nahustit duši vzduchem a nevypustí jej, pokud sami nechcete. Existují dva typy cyklistických ventilů: **ventilek typu Presta / galuskový a ventilek typu Schrader / autoventilek**. Hustilka, kterou používáte, musí vždy odpovídat typu ventilk na vašem kole.

Ventilek typu **Schrader** (obrázek 21 A) je stejný jako ventil automobilových pneumatik. Při huštění nejdříve odstraňte čepičku ventilk a koncovku hustilky nasadte na horní část ventilk. Pro vypuštění vzduchu z duše stiskněte hrot ve středu ventilk klíčem nebo jiným vhodným nástrojem.

Ventilek typu **Presta** (obrázek 21 B) má menší průměr a používá se pouze u cyklistických duší. Při huštění kola s ventilkem Presta potřebujete hustilku s koncovkou stejného typu. Nejdříve sundejte čepičku ventilk, poté proti směru hodinových ručiček odšroubujte pojistnou matku a uvolněte ventilek. Koncovku hustilky nasadte na ventilek a duši nahustíte. Pokud chcete duši s tímto typem ventilk nahustit u benzínové pumpy, budete potřebovat speciální adaptér, který se našroubuje na ventilek poté, co uvolníte pojistnou matku ventilk. Chcete-li vzduch z duše vypustit, odšroubujte pojistnou matku ventilk a ventilek stlačte směrem dolů.

H. Systémy odpružení

Kola značky Rocky Mountain jsou vybavena odpruženými systémy, jež dokáží částečně pohlcovat otřesy, které při jízdě v terénu vznikají. Odpružených systémů je příliš mnoho na to, abychom se jimi v tomto návodu zabývali detailně. Pokud jste zakoupili kolo s předním či zadním odpružením, požádejte prodejce, aby vás se správným nastavením a údržbou dokonale seznámil.

POZOR: Pokud odpružené systémy neudržíte v řádném stavu a nedbáte o jejich správné nastavení, může dojít k vážnému mechanickému poškození vašeho kola. To může vést k bezprostřední ztrátě kontroly nad řízením a pádu.

UPOZORNĚNÍ: Změna v nastavení odpruženého systému může bezprostředně ovlivnit ovladatelnost vašeho kola. Nastavení odpružení neměňte, pokud nejste dokonale obeznámeni s postupy a doporučeními výrobce. Pokud nastavení odpruženého systému změните, vždy si na bezpečném místě vyzkoušejte, jak se kolo chová.

UPOZORNĚNÍ: Ne všechna kola lze zpětně vybavit odpruženými systémy. Než k takovým úpravám přistoupíte, zjistěte si, zda je typ kola, které chcete upravit, s odpruženými systémy kompatibilní.

POZOR: Pokud máte odpružené kolo, které terénní překážky snáze překoná, pamatujte na to, že s rostoucí rychlostí roste také riziko pádu. Ještě než vyrazíte do náročného terénu, s fungováním odpruženého systému se dokonale seznámte.

Odpružený systém může zlepšit ovladatelnost vašeho kola a navýšit jízdní pohodlí. To vám umožní jezdit rychleji a agresivněji v terénu i mimo něj. Takové jízdy však musí odpovídat také vaše jezddecké schopnosti a dovednosti. Získat takové dovednosti vyžaduje čas a cvik. Při tréninku postupujte pomalu, myslte na své zdraví a nepřeceňujte své síly.

7. SERVIS A ÚDRŽBA

! **POZNÁMKA:** Díky technologickému pokroku jsou dnes jízdní kola a jejich komponenty složitější než kdy dříve. Z toho důvodu není možné uvést v tomto návodu veškeré informace, které se týkají oprav a údržby vašeho kola. Abyste snížili riziko nehody a případného zranění na minimum, nechte údržbu kola a veškeré opravy, které v tomto návodu neuvádíme, provádět pouze autorizovaným prodejcem.

V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že údržba kola do značné míry souvisí s tím, jak a kde na kole jezdíte. Vše proberte přímo s prodejcem a domluvte se na takovém rozsahu servisních prací, který bude vyhovovat vašim specifickým potřebám.

Rozsah úkonů souvisejících se servisem a údržbou, které můžete provádět sami v domácích podmínkách, závisí na vašich schopnostech a zkušenostech a také na tom, jaké nářadí máte doma či v dílně k dispozici.

! **POZOR:** Při servisu a opravách jízdních kol je často zapotřebí odborných znalostí a speciálního nářadí. Pokud máte pochyby, zda jste konkrétní opravu schopni provést, raději se do ní nepouštějte. Neodborným zásahem může dojít nejen k poškození kola, ale také k vážnému úrazu či smrti. Takové počínání může dále vést k okamžitému ukončení platnosti záruky.

Pokud se chcete naučit, jak provádět běžný servis a opravy kola, využijte některou z následujících možností:

- informujte se u prodejce, zda má k dispozici kopie podkladů pro montáž a servis komponentů použitých na vašem kole. Většina informací by měla být součástí tohoto návodu.
- Nechte si od prodejce doporučit vhodnou literaturu, školení či kurz.

Ať zvolíte jakoukoliv variantu, pokud jste danou opravu prováděli vůbec poprvé, navštivte svého prodejce a nechte si kolo zkontrolovat ještě předtím, než opět vyjedete. Upozorňujeme, že za tuto službu si prodejce může náúčtovat částku dle aktuálně platného hodinového ceníku.

A. Kdy provádět údržbu a servis

Některé úkony související se servisem a údržbou jízdního kola může a také by měl provádět sám majitel. K těmto úkonům není potřeba zvláštních znalostí ani speciálního nářadí, o nichž se tento návod zmiňuje.

Následuje výčet úkonů a činností, které zvládnete sami bez pomoci prodejce. Všechny ostatní práce by měl provádět kvalifikovaný mechanik v řádně vybaveném servisním centru za využití postupů a nástrojů dle specifikace výrobce.

1. Záběh jízdního kola: Kolo bude déle a lépe sloužit, pokud ho takzvaně zajedete ještě předtím, než začnete jezdit opravdu naplno. Lanka, dráty a další komponenty se během prvních kilometrů usadí, někdy je proto vhodné nechat je u prodejce znovu seřídít či dotáhnout. I když se vám zdá vše v pořádku, je vhodné, abyste kolo po nějaké době nechali prodejcem znovu zkontrolovat. Takzvaný garanční servis se obvykle provádí po 30 dnech od nákupu nebo po najetí 100 až 200 kilometrů. Kontrolu je vhodné provést také po třech až pěti hodinách jízdy v těžkém terénu, po deseti až patnácti hodinách jízdy na silnici nebo po deseti až patnácti hodinách běžné jízdy mimo zpevněné vozovky. Pokud se vám zdá, že kolo není v pořádku, neohlížejte se na výše uvedené servisní intervaly a přivezte jej k prodejci co možná nejdříve.

2. Před každou jízdou: kontrola technického stavu (viz kapitola 4. C)

3. Před každou dlouhou nebo jinak náročnou vyjíždkou, pokud jste jezdili ve vodě, písku či drobném štěrku, nebo alespoň po každých 160 kilometrů: Kolo očistěte a lehce promažte řetěz a kladky přehazovačky. Přebytečný olej ihned setřete. Vhodný prostředek k mazání kola volte podle prostředí, ve kterém na kole nejčastěji jezdíte. Některá maziva jsou vhodná do podmínek suchých, jiná do mokřích a tak podobně. Prodejce vám doporučí, jaký prostředek je k mazání vašeho kola nejvhodnější, a poradí vám, jakým způsobem jej správně používat.

4. Po každé dlouhé nebo jinak náročné vyjíždce a po každých deseti až dvaceti hodinách jízdy:

- Stiskněte obě brzdy a kolem prudce pohybujte dopředu a dozadu. Drží všechno pevně na svém místě? Pokud slyšíte klepání, je možné, že máte uvolněné hlavové složení. Nechce jej zkontrolovat prodejcem.
- Zvedněte přední kolo pár centimetrů nad zem a řídítky pohybujte ze strany na stranu. Jde vše hladce? Pokud ne, pravděpodobně máte příliš utažené hlavové složení. Nechte jej zkontrolovat prodejcem.
- Vezměte do ruky pedál a pohněte s ním dopředu a vně od středu kola. Pripadá vám, že je uvolněný? Pokud ano, nechte jej zkontrolovat prodejcem. To samé proveďte také s klikami.
- Zkontrolujte brzdové čelisti, popřípadě brzdové třmeny a destičky. Vypadají opotřebované nebo nedoléhají řádně ráfku či brzdovému kotouči? Nechte si je seřídít nebo vyměnit u prodejce.
- Zkontrolujte ovládací lanka a jejich vedení. Vidíte rez, nepřírozené ohnutí či otřepení? Pokud ano, nechte je ihned vyměnit.
- Palcem a ukazováčkem téže ruky zmáčkněte vždy dva sousedící dráty na každé straně zpleteného kola. Jsou stejně napnuté, nebo je snad některý volnější? Pokud ano, nechte je zkontrolovat prodejcem.
- Zkontrolujte, zda na rámu kola - hlavně v oblasti, kde se spojují jednotlivé trubky rámu - nejsou hluboké škrábance, praskliny nebo viditelné změny zabarvení. Tytéž stopy hledejte také na sedlovce, představci a řídítkách. Jde o výrazné známky únavy materiálu, které samy o sobě naznačují, že se blíží konec životnosti daného komponentu a je na čase jej vyměnit.
- Zkontrolujte, zda jsou všechny části a příslušenství na kole náležitě připevněny. Pokud je to nutné, dotáhněte je.

! **POZOR:** Jako každý jiný mechanismus také kolo a jeho součásti podléhají opotřebení. Materiály i jednotlivé mechanismy na kole použité mají rozdílnou životnost a k jejich opotřebení dochází zpravidla po různé době. Pokud překročíte životnosti některého z komponentů, může se stát, že službu vypoví zcela nečekaně. Následky mohou být v takovém případě tragické. Škrábance, praskliny, roztržení nebo změna zabarvení svědčí o únavě materiálu. Takový komponent je u konce své životnosti a je třeba jej neprodleně vyměnit. **5. Po potrebi:**

5. Podle potřeby: Pokud některá z brzdových pák neobstojí během kontroly technického stavu (kapitola 4. C), seřídte rozevření brzdové páky otočením stavěcího šroubu na lanku brzdové páky proti směru hodinových ručiček, pojistnou matici co nejvíce utáhněte ve směru hodinových ručiček. Pokud ani tento zásah nepomůže, nechte vše zkontrolovat prodejcem.

Pokud se řetěz při změně převodu neposouvá hladce a tiše, přesmykač nebo přehazovačka mohou být špatně seřizeny. Důvodem může být příliš volné nebo naopak příliš napnuté řadící lanko. V tom případě stačí pootočit stavěcím šroubem lanka řadící páčky nebo přehazovačky/přesmykače o 180°. Pokud pootočení stavěcího šroubu o 180 až 360° problém nevyřeší, obraťte se na prodejce.

6. Každých dvacet pět (v terénu) až padesát (na silnici) hodin jízdy: Celková prohlídka kola u autorizovaného prodejce. na popln pregled

8. CO DĚLAT V PŘÍPADĚ TECHNICKÝCH PROBLÉMŮ

Pokud nevyřážíte pouze za krátkou vyjíždku, za které se můžete kdykoliv vrátit domů po svých, neměli byste nikdy vyjíždět bez základního nářadí a dalšího vybavení. V případě, že dojde k poškození kola, může vám následující vybavení doslova zachránit vyjíždku. Vezměte si:

- 4mm, 5mm a 6mm imbusový klíč
- náhradní duši a sadu lepení
- montážní páky
- hustilku nebo bombičkovou hustilku se správnou koncovkou s ohledem na typ ventilků na vašem kole (viz kapitola 6. G. 2)
- doklad totožnosti (pro prokázání totožnosti v případě nehody)
- menší obnos peněz (na občerstvení a podobně)

1. Když pichnete

Stlačením ventilků vypustíte zbývající vzduch z duše (viz kapitola 6. G. 2), poté kolo opatrně vyjměte z patek rámu či vidlice (viz kapitola 6. A. 3 nebo 4). Sedněte jednu stranu pláště z ráfku tím, že plášť chytíte oběma rukama v místě naproti ventilku a snažíte se jej zvednout a přetáhnout přes hranu ráfku. Pokud je plášť příliš těsný, použijte montážní páky a opatrně přetáhněte plášť přes hranu ráfku. Pokud má ventilka pojistnou matici, sejměte ji a protlačte ventilku otvorem v ráfku. Nyní vyjměte duši.

Pečlivě prohlédněte plášť zvenku i zevnitř, případně odstraňte to, co v plášti zůstalo a způsobilo defekt. Pokud je plášť profíznutý, pokuste se jej opravit něčím, co máte po ruce - izolepou, náhradní záplata či kouskem duše tak, aby v tomto místě nedošlo k uskřípnutí či vyboulení duše.

Duši zalepte podle instrukcí uvedených na sadě lepení, popřípadě použijte duši novou.

⚠ POZOR: Zalepení duše je pouze provizorním řešením. Pokud duši nezalepíte pořádně nebo ji lepíte vícekrát, může znovu selhat v ten nejnevhodnější moment. To může vést ke ztrátě kontroly nad kolem a pádu. Lepenou duši proto vyměňte za novou při nejbližší možné příležitosti

Nyní duši a plášť znovu nasadte. Nejprve nasadte jednu stranu pláště na ráfek, ventilek protáhněte otvorem v ráfku, ale pojistnou matici zatím nenasazujte. Duši opatrně vložte do pláště a nafoukněte ji tak, aby mírně nabyla na objemu. S nasazením druhé strany pláště začněte u ventilků a pomocí prstů se plášť snažte usadit do ráfku. Dejte pozor, abyste duši neskřípli mezi okraj pláště a hranu ráfku. Pokud plášť do ráfku nelze usadit jen pomocí prstů a dlaní, použijte montážní páky. Při manipulaci s montážními pákami dejte pozor na to, abyste ostrou hranou páky nepoškodili duši nebo plášť samotný.

UPOZORNĚNÍ: Pokud při práci použijete šroubovák nebo jiný nástroj odlišný od montážních pák, vystavujete se zvýšenému riziku poškození duše, pláště a v krajním případě také ráfku zapleteného kola.

Zkontrolujte, zda je plášť v ráfku usazený rovnoměrně a duše je schovaná pod pláštěm. Zatačte ventilek směrem k plášti a přesvědčte se, zda je správně vsazen mezi okraje pláště. Pomalu nahustěte duši na doporučený tlak (viz kapitola 6. G) a přitom kontrolujte, zda okraje pláště zůstávají zasazené v patkách ráfku. Zašroubujte pojistnou matici na ventilku a utáhněte ji. Opravené kolo nyní opatrně usadte do patek rámu či vidlice (viz kapitola 6. A. 3 nebo 4).

⚠ POZOR: Jízda s vyfouknutým nebo nedostatečně nahuštěným kolem může vážně poškodit duši, plášť i kolo samotné. Hrozí také to, že nad kolem zcela ztratíte kontrolu, upadnete a vážně se zraníte.

2. Když zlomíte drát

Zapletené kolo s uvolněným nebo zlomeným drátem je mnohem méně pevné nežli stejné kolo s dráty správně dotaženými. Pokud se drát zlomí během jízdy, okamžitě zastavte. V opačném případě by se drát mohl zachytit v rámu či ve vidlici a mohlo by dojít k vážné nehodě.

⚠ POZOR: Zlomený či uvolněný drát výrazně snižuje stabilitu zapleteného kola. Takto poškozené kolo se během jízdy může začít vychylovat, v krajním případě se pak může dostat do kontaktu s rámem či brzdami. Jízda se zlomeným či uvolněným drátem může zapříčinit pád.

Zlomený drát ohněte a zasuňte jej za sousedící drát tak, aby se nezachytil o rám kola či cokoliv jiného. Otočte kolem a ujistěte se, že mezi pláštěm a rámem, případně ráfkem a brzdou zůstává dostatečně velká mezera. Pokud se kolo neotáčí a drhne o brzdy (platí pro ráfkové brzdy), zkuste seřídit stavěcí šroub na lanku brzdy a otočte jím ve směru hodinových ručiček tak, aby se kabel uvolnil a brzdy se více rozevřely (viz kapitola 6. C. 2). V případě, že se kolo stále neotáčí, uvolněte rychloupinák brzd, rozpojte brzdové čelisti (viz obrázky 16 A až 16 C) a volná lanka bezpečně zajistěte. Jelikož je nyní funkční pouze jedna brzda, na kole jeďte pouze tehdy, pokud je to bezpodmínečně nutné.

3. Když dojde k pádu či nárazu

⚠ POZOR: Při pádu nebo nárazu jsou kolo a jeho komponenty vystaveny extrémní námaze a jejich životnost se tak zkracuje. Komponenty vystavené extrémní námaze mohou nečekaně selhat, což může mít za následek ztrátu kontroly nad řízením, pád a vážné zranění nebo úmrtí jezdce.

Nejprve zjistěte, jaká zranění jste při pádu utrpěli, a pokuste se je ošetřit, jak nejlépe to jen jde. V případě potřeby okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc. Poté prohlédněte kolo a pokuste se na místě opravit to, co opravit lze.

Jakmile se dostanete domů, prohlédněte kolo tak, jak to popisuje kapitola 7. A. 4, a zjistěte, co vše je poškozeno. Všechny ohnuté, poškrábané, barevně

pozměněné či jinak poškozené části je třeba důkladně prohlédnout, popřípadě vyměnit.

⚠ UPOZORNĚNÍ: Pokud máte nehodu nebo došlo k vážnému pádu, nechte kolo důkladně prohlédnout u autorizovaného prodejce.

9. ÚPRAVY KOLA A DOPORUČENÉ VYBAVENÍ

Nabídka komponentů a dalšího příslušenství, kterými můžete své kolo dovybavit, abyste měli více pohodlí, dosáhli lepších výsledků nebo vylepšili jeho vzhled, je dnes téměř neomezená. Autorizovaný prodejce vám pomůže vybrat ty, které jsou pro vaše kolo a váš jízdní styl ty vůbec nejvhodnější.

Ačkoliv mnozí z vás mají s výběrem a montáží cyklistických komponentů hodně zkušeností, do montáže se nikdy nepouštějte, aniž byste si předtím podrobně prostudovali návod. Instrukce přiložené k zakoupenému výrobku si dobře přečtěte, a pokud máte jakékoli pochybnosti, obraťte se na autorizovaného prodejce či servisní centrum.

⚠ POZOR: Pokud nový komponent namontujete nesprávně, může dojít k závažnému poškození kola a v případě pádu také ke zranění či smrti jezdce.

1. Doplnky pro vaše pohodlí

Pokud jste zvolili kolo správné velikosti - v tomto smyslu hovoříme především o velikosti rámu, pozici a úhlu sedla, délce a zvednutí představce, je výměna sedla jedním z nejvýznamnějších způsobů, jak do datečně navýšit jízdní pohodlí.

Pocit pohodlí se do značné míry odvíjí od toho, nakolik sedlo vyhovuje vašim tělesným proporcím. Tato skutečnost je mnohdy důležitější než použitý materiál či tloušťka výstelky. Výrobci kol často volí sedla s tvarem, který je natolik univerzální, že vyhoví potřebám většiny oslovených jezdců. To ovšem v žádném případě neznamená, že takové sedlo musí vyhovovat právě vám. Prodejci mají skladem sedla různých tvarů, s různým provedením výstelky, různým povrchovým materiálem a různou cenou. Pokud vám sedlo připadá nepohodlné, obraťte se na svého prodejce, který vám doporučí vhodnou náhradu.

Pokud rádi podnikáte dlouhé vyjíždky, používejte o pořízení cyklistických rukavic. Vycpávky na dlaních, které takové rukavice většinou mají, chrání vaše ruce před znečistivěním způsobeným otřesy řídítek. Znečistivění může přerůst v takzvaný syndrom karpálního tunelu, který je poměrně bolestivý, pokud se včas a správně neléčí. Cyklistické rukavice zároveň chrání vaše ruce před odřením v případě pádu.

Velice důležitý je také dostatečný příjem tekutin, a to nejen během jízdy, ale také před ní a po ní. Na delších vyjíždkách se proto neobejdete bez lahve s vodou. Pokud na svém kole nemáte prostor pro umístění cyklistické láhve, můžete využít široké nabídky batohů s takzvaným pitným vakem.

Velmi užitečné je také základní nářadí, ať už ve formě jednotlivých klíčů, nebo praktického multiklíče. Základní nářadí využijete při provádění údržby a nutných oprav. K základnímu nářadí náleží:

- sada imbusových klíčů o velikosti 2, 4, 5 a 6 milimetrů
- klíč typu Torx se zakončením T25
- plochý a křížový šroubovák
- sada montážních pák
- cyklistická hustilka
- náhradní duše
- sada lepení

2. Výměna komponentů

⚠ UPOZORNĚNÍ: Výměnou komponentů můžete porušit záruční podmínky. Pokud se chcete porušení záručních podmínek vyhnout, poraďte se s prodejcem dříve, než komponenty vyměníte.

Obvyklým způsobem, jak zlepšit funkční a jízdní vlastnosti kola, je montáž **dražších komponentů, typicky přehazovačky, řazení nebo brzd**. Než tyto komponenty vyměníte, ujistěte se, že jsou plně kompatibilní s ostatními komponenty na vašem kole. O pomoc požádejte prodejce, který vás upozorní, jak se případným nesrovnalostem v kompatibilitě vyhnout.

Dalším způsobem je montáž **lehčích komponentů**, například zapletených kol, pláštíků či řídítek. Takové komponenty dokáží zlepšit jízdní vlastnosti kola, často však na úkor odolnosti či pohodlí. Obecně platí, že lehčí komponenty nejsou tolik odolné a nemají takovou životnost jako komponenty těžší, a proto je třeba se zvýšenou pečlivostí sledovat, zda se u nich neobjeví známky únavy materiálu (viz kapitola 7. 4).

Mezi další oblíbená vylepšení kola patří **montáž odpružené vidlice**. Než na kolo takovou vidlici namontujete - ať už namísto vidlice neodpružené nebo namísto původní vidlice odpružené, ujistěte se, že je taková vidlice kompatibilní s rámem vašeho kola. V tomto ohledu je třeba pamatovat především na konstrukci vidlice, na její zdvih a v neposlední řadě na její zástavbovou výšku. Než se do montáže pustíte, poraďte se s prodejcem, zda taková vidlice vyhovuje podmínkám stanoveným výrobcem, popřípadě si vše ověřte přímo u výrobce.

⚠ POZOR: Dvoukorunkové odpružené vidlice určené pro sjezdová a freeridová kola extrémně namáhají hlavovou trubku a přední část rámu kola a jako takové mohou pro rám kola představovat nepřiměřenou zátěž. Montáží takové vidlice se vystavujete riziku náhlého selhání rámu, při kterém může dojít k pádu s vážnými následky na zdraví jezdce.

Stále oblíbenějším prostředkem, jak vylepšit jízdní vlastnosti kola, představují také **kotoučové brzdy**. Ačkoliv většina odpružených vidlic je s kotoučovými brzdami plně kompatibilní, ujistěte se, že vidlice na vašem kole zvládne zvýšenou zátěž, kterou kotoučové brzdy představují. Pro montáž kotoučových brzd je dnes uzpůsobena také naprostá většina cyklistických rámu. I přesto ještě než se do takové montáže pustíte, obraťte se na prodejce či výrobce s žádostí o ujištění, zda rám kola snese lokální zátěž způsobenou kotoučovými brzdami. **OPOZORILO:** Zadnje diskaste zavore obremenijo držalo sedeža ali držalo verige, ki jih oblika okvirja morda ne bo uspela prenesti. Takšne preobremenitve lahko vodijo do nenadne, katastrofalne odpovedi okvirja, kar lahko povzroči resne poškodbe smrti.

⚠ POZOR: Kotoučové brzdy na zadním kole výrazně zatěžují sedlovou trubku a sedlové a řetězové vzpěry rámu. Zvýšená zátěž může způsobit náhlé a vážné poškození rámu, při kterém může dojít k pádu s vážnými následky na zdraví jezdce. Vaš prodejce má lahkou na voljo druge dodatke za udobje in zmogljivost, ki lahko izboljšajo vaše uživanje v kolesarjenju.

Další doplňky, které zvýší váš požitek z jízdy, hledějte u autorizovaných prodejců, kteří vám s výběrem toho pravého vybavení rádi pomohou.

10. AUTORIZOVANÝ PRODEJCE

Prodejce je tu pro vás, aby vám pomohl vybrat kolo a doplňky, které nejlépe vyhoví vašim požadavkům a jízdnímu stylu. Prodejce vám také ochotně poradí s údržbou a servisem kola. Zaměstnanci v obchodě, ve kterém jste kolo zakoupili, mají znalosti, zkušenosti a také vybavení k tomu, aby vám poskytli spolehlivé informace a odborný servis. Prodejci mají v nabídce širokou škálu komponentů, doplňků a dalšího vybavení. Můžete si tak vybrat produkt, který nejlépe odpovídá vašim potřebám a finančním možnostem. Zaměstnanci obchodu nemohou rozhodovat za vás a v žádném případě nepřebírají odpovědnost za vámi učiněné rozhodnutí. Mohou vám vysvětlit, jak co funguje, nebo který komponent či doplněk je pro vaše potřeby vhodný, ale nemohou si domyslet to, co jim nesdělíte. Pokud máte potíže s kolem nebo jakékoliv jiné dotazy týkající se cyklistiky, obraťte se s důvěrou na svého prodejce. Ujistěte se, že prodejce pochopil, na co přesně se ptáte, a že i vy rozumíte informacím, které vám prodejce podal.

11. ZÁRUČNÍ PODMÍNKY

Garanční servis a další úkony související se zárukou musí provádět autorizovaný prodejce, u kterého jste kolo či rám zakoupili. Záruční podmínky uvádíme níže:

Záruční podmínky pro kola Rocky Mountain:

Společnost Rocky Mountain Bicycles ručí za všechna vyrobená kola. V případě jakýchkoli potíží se obraťte se na nejbližšího autorizovaného prodejce kol Rocky Mountain. Seznam prodejců naleznete na internetových stránkách www.bikes.com.

Záruka pro prvního majitele:

Záruka pro prvního majitele platí **ode dne nákupu kola či rámu** a vztahuje se na výrobní vady a vady materiálu rámu s ohledem na typ materiálu, z něhož je rám vyroben, jakož i účel, ke kterému je určen.

Materiál rámu / účel použití:

- chromoly ocel (CrMoly): omezená doživotní záruka*
- hliníkové slitiny: omezená doživotní záruka*
- karbonové vlákno: 5 let - omezená*
- hliníkové slitiny (s předním odpružením i celoodpružené): 5 let - omezená*
- silniční a krosová kola: 5 let - omezená*
- sjezdová a freeride kola: 3 roky - omezená*
- * viz omezení uvedená v kapitolách 4, 5, 6, 7 a 8 tohoto návodu.

Uvedená záruka se dále vztahuje:

- na povrchovou úpravu rámu - lak a polepy: 1 rok
- na příslušenství rámu, odpružení, ložiska a pouzdra: 1 rok
- na příslušenství sjezdový rámů, odpružení, ložiska a pouzdra: 6 měsíců
- na čepy a pouzdra: 6 měsíců

Poznámka:

Na komponenty jiných značek se vztahuje záruka poskytovaná výrobcem konkrétního komponentu.

Záruka zaniká, jestliže:

- kolo bylo využíváno pro výdělečné účely, například pronájem, kurýrní služby, policejní služby, bezpečnostní služby a podobně
- jsou na kolo nainstalovány komponenty či doplňky, které nejsou originální nebo kompatibilní s tímto kolem
- jste kolo či jeho rám nezískali prostřednictvím autorizovaného prodejce
- jste kolo či jeho rám zakoupili na internetu prostřednictvím zprostředkovatele, jako je například eBay či Aukro, a to zcela bez ohledu na přiloženou dokumentaci

Záruka se nevztahuje na:

- běžné opotřebení
- poškození nebo závady způsobené nehodou, nevhodným užíváním či nepozorností
- nesprávnou montáž a zanedbání doporučené údržby
- používání kola k účelu, ke kterému nebylo určeno

Podrobné informace o výjimkách ze záruky:

A. Na běžné opotřebení pláště, duší, brzd, řadicích lanek, brzdových destiček a podobně se záruka nevztahuje. Informace o běžné údržbě těchto komponentů vám podá autorizovaný prodejce kol Rocky Mountain.

B. Záruka se nevztahuje na poškození vzniklé následkem nehody nebo/a nesprávného používání.

C. Záruka nepokrývá škody způsobené neodbornou montáží, zanedbanou údržbou a podobně. Záruka nepokrývá ani pískování, smírkování, broušení, pilování, svařování, letování, vrtání, eloxování, lakování, pochromování či jiné zásahy do rámu. Takové počínání může být navíc považováno za porušení záručních podmínek daných jednotlivými výrobci komponentů a dalších součástí. Záruka se dále nevztahuje na korozí způsobenou perforací vnitřní stěny rámu z chromoly oceli.

D. Jízdou v extrémním terénu se kromě nebezpečí vážného zranění vystavuje také riziku ztráty záruky. Takovou jízdu můžete často vidat v mountainbikových videích - hovoříme o jízdě na sjezdových či bikrosových tratích, na umělých překážkách, o provádění triků, případně o jízdě ve městě za využití schodů, mezi či valů jakožto umělých překážek. Upozorňujeme, že poškozené komponenty jako například rámy, vidlice, řídítka, pedály a podobně mohou být vyhodnoceny jako důsledek takového nedovoleného užívání produktu.

E. Záruka nepokrývá náklady na servisní práce spojené s výměnami a montáží komponentů či doplňků.

F. Rocky Mountain Bicycles si vyhrazuje právo posoudit jednotlivé komponenty v rámci reklamačního řízení a odpovídajícím způsobem tyto komponenty opravit nebo nahradit. V rámci tohoto postupu nelze zaručit, že náhradní díly budou mít stejný tvar a stejnou barvu jako komponenty původní.

LIMITACE NÁHRADY ŠKODY

ZÁRUKA SE OMEZUJE POUZE NA OPRAVU NEBO NÁHRADU VADNÉHO VÝROBKU. SPOLEČNOST ROCKY MOUNTAIN BICYCLES NEUDĚLUJE ŽÁDNÉ JINÉ ZÁRUKY, AŽ UŽ EXPLICITNÍ ČI IMPLICITNÍ, PRÁVNÍ NEBO KONVENČNÍ. SPOLEČNOST ODMÍTÁ VEŠKERÉ ZÁRUKY NA OBCHODOVATELNOST VÝROBKU A JEHO VHODNOST PRO KONKRÉTNÍ ÚČEL A NENESE ZA ŽÁDNÝCH OKOLNOSTÍ ODPOVĚDNOST ZA PŘÍMÉ A NEPŘÍMÉ ŠKODY, KTERÉ VZNIKLY V DŮSLEDKU ČI V SOUVISLOSTI S UŽÍVÁNÍM VÝROBKU, I KDYŽ JE O NICH VÝROBCE VYROZUMĚN. V KAŽDÉM JEDNOTLIVÉM PŘÍPADĚ NÁHRADY ŠKODY JE RUČENÍ OMEZENO ČÁSTKOU 50.00 €.

Reklamační řád

- Kontaktujte autorizovaného prodejce, u kterého jste své kolo zakoupili. V případě, že tento prodejce již ukončil činnost, obraťte se na jiného nejbližšího prodejce. Pokud jste kolo zakoupili přes autorizovaný internetový obchod, obraťte se přímo na něj.
- Při reklamaci je bezpodmínečně nutné předložit doklad o koupi výrobku.
- Kolo dovezte autorizovanému prodejci čisté, aby jej mohl řádně přebrat a prohlédnout. Prodejce vám podá veškeré informace týkající se záruky.
- Nadnárodní prodejce kontaktujte prostřednictvím místního distributora.

LOVE THE RIDE

Vývojové centrum

1225 East Keith Road, Unit #10
North Vancouver, BC V7J 1J3 Kanada
T. 604-980-9938 F. 604-980-9975

Hlavní kancelář

9095 25th Avenue
Saint-Georges, QC G6A 1A1 Kanada
T. 1-800-663-2512 F. 1-800-570-8356

Jezdec : Thomas Vanderham

Fotograf : Margus Riga

*Rocky Mountain, jeho logo a další obchodní názvy jsou registrované ochranné známky.
Některé technologie produktů Rocky Mountain jsou patentovány nebo pod ochranou patentů čekajících na zpracování.
©2019 Rocky Mountain®*